Acil Taşıma Teknikleri

II

İlk Yardım Serisi

Halk Matbaası

Acil Taşıma Teknikleri

Birinci Basım: Temmuz 2025

Baskı: Direniş Hareketi Halk Matbaası

İçerik Bölümü

Birinci Bölüm: Önsöz ve Uyarı

Protestolar sırasında görülen orantısız polis şiddeti sonucunda protestocuların yaralanması olası bir olaydır. Bazı durumlarda, yaralanan şahsın olay yerinden uzaklaştırılması için taşınması gerekebilir.

Olay sırasında kendi hayatını gözetmeksizin mücadele içerisine giren şahsın hem kendisinin hem de yardım etmek istediği kişinin durumunun daha da kötüye giderek sakatlanmasına neden olabilmektedir. Olayın ortaya çıkış nedeni ne olursa olsun öncelik olay yeri güvenliği, dolayısıyla ilk yardımcının ve hasta/yaralının güvenliğinin sağlanmasıdır.

Mevcut durumun ağırlaşmasını önlemek için olay yerinin değerlendirilmesi ve oluşabilecek tehlikeleri belirleyerek güvenli bir çevre oluşturmak önemlidir.

İkinci Bölüm

İki Kişi ile Ellerin Üzerinde Taşıma

(Altın Beşik Yöntemi)

Yaralının ciddi bir yaralanması yoksa ve kendisi de yardım edebiliyorsa iki, üç veya dört elle altın beşik yapılarak taşınabilir.

Uygulama basamakları şu şekildedir:

İki Elle: İlk yardımcıların birer elleri boşta kalır, bu elleri birbirlerinin omzuna koyarlar, diğer elleri ile bileklerinden kavrayarak yaralı oturtulur.

Üç Elle: Birinci ilk yardımcı bir eli ile ikinci ilk yardımcının omzunu kavrar, diğer eli ile ikinci ilk yardımcının el bileğini kavrar.

İkinci ilk yardımcını bir el ile birinci ilk yardımcının bileğini, diğer eli ile de kendi bileğini kavrar.

Dört Elle: İlk yardımcılar bir elleri ile diğer el bileklerini, öbür elleri ile de birbirlerinin bileklerini kavrarlar.

Üçüncü Bölüm

Kollar ve Bacaklardan Tutarak Taşıma (Teskereci Yöntemi)

Yaralı bir yerden kaldırılarak hemen başka bir yere aktarılacaksa kullanılır. İki ilk yardımcı tarafından uygulanır. Uygulama basamakları şu şekildedir:

- İlk yardımcılardan biri sırtı hasta/yaralıya dönük olacak şekilde bacakları arasına çömelir ve elleri ile hasta/yaralının dizleri altından kavrar.
- İkinci ilk yardımcı hasta/yaralının baş tarafına geçerek kolları ile koltuk altlarından kavrar. Bu şekilde kaldırarak taşırlar.

Dördüncü Bölüm

Omuzdan Destek Alarak Taşıma

(Yan Koltuk Desteği)

Hafif ve yürüyebilecek durumdaki yaralıların taşınmasında kullanılır.

Ortamda bulunan ilk yardımcı sayısına göre bir ya da daha fazla ilk yardımcı tarafından uygulanabilir. Uygulama basamakları şu şekildedir:

- İlk yardımcı hasta/yaralının bir kolunu kendi boynuna dolayarak destek verir.
- İlk yardımcı boşta kalan kolu ile yaralının belini tutarak yardım eder.

Beşinci Bölüm

Sandalye ile Taşıma

Yaralının bilinçli olması gereklidir.

Özellikle merdiven inip çıkarken çok kullanışlı bir yöntemdir. İki ilk yardımcı tarafından uygulanır.

Biri sandalyeyi arka taraftan, oturulacak kısma yakın bir yerden, diğeri sandalyenin ön bacaklarını aşağı kısmından kavrayarak tutar

Altıncı Bölüm

Sedye ile Taşıma Yöntemi

Sedye ile taşıma yönteminde kullanılmak üzere bir sedyenin yapılması gerekir. Bunun için kullanılabilecek yöntemler;

Bir Battaniye ile Geçici Sedye Oluşturma

Tek bir battaniye ile sedye oluşturma sırasında battaniye yere serilir ve kenarları rulo yapılır.

Yaralı üzerine yatırılarak kısa mesafede güvenle taşınabilir.

Bir Battaniye ve İki Kirişle Geçici Sedye Oluşturma

Yeterli uzunlukta iki kiriş ile sedye oluşturmak mümkündür.

Bu uygulama şu şekilde yapılır:

- Bir battaniye yere serilir.
- Battaniyenin 1/3'üne birinci kiriş yerleştirilir ve battaniye bu kirişin üzerine katlanır.

- Katlanan kısmın bittiği yere yakın bir noktaya ikinci kiriş yerleştirilir.
- Battaniyede kalan kısım bu kirişin üzerini kaplayacak şekilde kirişin üzerine doğru getirilir.

Yedinci Bölüm

Hastanın Sedyeye Aktarılması

Yaralının sedyeye aktarılması için kaşık, köprü, karşılıklı durarak kaldırma veya kütük yuvarlama tekniklerinden herhangi biri kullanılabilir.

Kaşık Tekniği

Bu teknik yaralıya sadece bir taraftan ulaşılması durumunda 3 (üç) ilk yardımcı tarafından uygulanır.

- İlk yardımcılar yaralının tek bir yanında bir dizleri yerde olacak şekilde diz çökerler.
- Yaralının elleri göğsünde birleştirilir.

- Birinci ilk yardımcı baş ve omzundan, ikinci ilk yardımcı sırtının alt kısmı ve uyluğundan, üçüncü ilk yardımcı dizlerinin altından ve bileklerinden kavrar.

- Başını ve omzunu tutan birinci ilk yardımcının komutu ile tüm ilk yardımcılar aynı anda yaralıyı kaldırarak dizlerinin üzerine koyarlar ve aynı anda tek bir hareketle yaralıyı göğüslerine doğru çevirirler.
- Sonra uyumlu bir şekilde ayağa kalkar ve aynı anda düzgün bir şekilde sedyeye koyarlar.

<u>Köprü Tekniği</u>

Bu teknik yaralıya iki taraftan ulaşılması durumunda 4 (dört) ilk yardımcı tarafından uygulanır.

•Üç ilk yardımcı bacaklarını açıp hasta/yaralının üzerine hafifçe çömelerek yerleşirler.

•Bunlardan birincisi yaralının başını koruyacak şekilde omuz ve ensesinden, ikincisi kalçalarından, üçüncüsü ise dizlerinin altından tutar.

•Birinci ilk yardımcının komutu ile ilk yardımcılar birlikte hareket ederek hasta/yaralıyı kaldırırlar.

•Dördüncü ilk yardımcı sedyeyi arkadaşlarının bacakları arasına iterek hastanın altına yerleştirir ve yaralı ilk yardımcılar tarafından sedyenin üzerine yavaşça konur.

<u>Karşılıklı Durarak Kaldırma</u>

Bu teknik omurga yaralanmalarında ve şüphesinde 3 (üç) ilk yardımcı tarafından uygulanır.

•İki ilk yardımcı hasta/yaralının göğüs hizasında karşılıklı diz çökerler.

•Üçüncü ilk yardımcı hasta/yaralının dizleri hizasında diz çöker.

•Hasta/yaralının kolları göğsünün üzerinde birleştirerek düz yatması sağlanır.

•Baş kısımdaki ilk yardımcılar kollarını baş-boyun eksenini koruyacak şekilde yaralının sırtına yerleştirirler.

Yaralının dizleri hizasındaki üçüncü ilk yardımcı kollarını açarak yaralının bacaklarını düz olacak şekilde kavrar. Verilen komutla, tüm ilk yardımcılar yaralıyı düz olarak kaldırarak sedyeye yerleştirirler.

Sekizinci Bölüm

Taşıma Sırasında Dikkat Edilmesi Gereken Unsurlar

Taşıma sırasında hasta/yaralının sedyeden düşmemesi ve ilk yardımcıların taşıma sırasında zarar görmemeleri için birtakım kurallara uyulması gerekir. Bunlar:

• Hasta/yaralının sedyeden düşmesini önlemek için sedyeye sabitlenmeli

• Sedye daima yatay pozisyonda olmalı ve hasta/yaralının başı gidiş yönünde olmalı

• Tercihen kas gücü daha fazla olan ilk yardımcı baş kısmında konumlanmalı

• Sedye hareketlerini yönlendirmek için ilk yardımcılardan biri sorumlu olmalı ve hareket onun komutlarıyla sağlanmalı

• Sedyenin baş kısmında yer alan ilk yardımcı sağ, arkadaki ilk yardımcı sol ayağıyla yürümeye başlamalı

• Hasta/yaralı battaniye ya da çarşaf gibi bir malzeme ile sarılmalıdır.

Sedye üzerine alınmış olan hasta/yaralı, ilk yardımcı sayısına göre 2 (iki) ya da 4 (dört) kişi ile taşınabilir. Sedyenin iki ilk yardımcı tarafından taşınması:

• Her iki ilk yardımcı yere eğilerek, sırtları düz, bacakları kıvrık olacak şekilde sedyenin iki ucundaki iç kısımlarda dururlar.

• Komutla birlikte sedyeyi kaldırırlar ve yine komutla dönüşümlü adımla yürümeye başlarlar.

• Önde yürüyen yoldaki olası engelleri haber vermekle sorumludur.